

LIFE09 ENV/GR/000291

REACH Protocol for Emissions and Accident Scenarios in Supply
and Distribution of Fuels and Petrochemical products

Ενημερωτική & Εκπαιδευτική Συνάντηση Εργασίας
(Workshop) του Ευρωπαϊκού Προγράμματος PROTEAS,
28-30 Απριλίου 2014

Financial support from the EC financial
instrument for the environment
LIFE+ Environment Policy and Governance

ΘΕΜΑ: Διοργάνωση Ενημερωτικής & Εκπαιδευτικής Συνάντησης Εργασίας του Ευρωπαϊκού Προγράμματος PROTEAS, 28-30 Απριλίου 2014.

1. Εισαγωγή

Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα PROTEAS, διοργάνωσε τριήμερη Ενημερωτική και Εκπαιδευτική Συνάντηση Εργασίας (Workshop) με τη συμμετοχή και τη συνεργασία του Γενικού Χημείου του Κράτους (Δ/ση Περιβάλλοντος). Οι Συναντήσεις έλαβαν χώρα στις εγκαταστάσεις του Γ.Χ.Κ., Τσόχα 16, Αμπελόκηποι, Αθήνα, στις 28-30 Απριλίου 2014.

Στις Συναντήσεις Εργασίας συμμετείχαν :

- Εκπρόσωποι της Δ/σης Περιβάλλοντος του Γενικού Χημείου του Κράτους, αρμόδια αρχή για την εφαρμογή και τον έλεγχο εφαρμογής των Κανονισμών REACH και CLP στην Ελλάδα.
- Επιθεωρητές REACH /CLP (περίπου 30 επιθεωρητές από όλες τις Χημικές Υπηρεσίες του Γ.Χ.Κ).
- Εκπρόσωποι του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Δ/ση Τεχνολογίας Οχημάτων, Τμήμα Προδιαγραφών και ελέγχου μεταφορών επικίνδυνων εμπορευμάτων ADR και ευπαθών τροφίμων ATP).
- Εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας, Διεύθυνση Συνθηκών Εργασίας
- Εκπρόσωποι του ΕΚΕΦΕ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ και του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου.
- Εκπρόσωποι των Συνδέσμων Βιομηχανιών της Ελλάδας (Σύνδεσμος Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών, Σύνδεσμος Εταιρειών Εμπορίας Πετρελαιοειδών, Σύνδεσμος Απορρυπαντικών και Καθαριστικών Προϊόντων - ΣΕΒΑΣ, Σύνδεσμος Αεροζόλ Ελλάδος, Σύνδεσμος Ελλήνων Βιοτεχνών Παιδικών Παιχνιδιών και Αμαξών, κλπ.).

Οι επιμέρους στόχοι και οι ενότητες των Συναντήσεων Εργασίας ήταν οι κάτωθι:

A. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ :

- Παρουσίαση των κύριων δράσεων και αποτελεσμάτων του Προγράμματος PROTEAS - Διάχυση κρίσιμης πληροφορίας Υγιεινής Ασφάλειας και Περιβάλλοντος (ΥΑΠΕ) για την ασφαλή Μεταφορά και Διακίνηση Επικίνδυνων Χημικών Ουσιών.
- Ενημέρωση της βιομηχανίας και των ΜΜΕ μέσω των Συνδέσμων Βιομηχανιών αναφορικά στους Κανονισμούς REACH/CLP και τις επιθεωρήσεις, όπως και στα αποτελέσματα της Ανάλυσης Κύκλου Ζωής (LCA) του προγράμματος- Συζήτηση και ανταλλαγή πληροφοριών, εμπειριών και προβλημάτων μεταξύ των διαφόρων ομάδων-στόχων του προγράμματος αναφορικά στην εφαρμογή των Κανονισμών REACH/CLP.

B. ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ συμμετοχής και συνεργασίας των Συνδέσμων Βιομηχανίας στο Πρόγραμμα και τις επιμέρους δράσεις του.

Γ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ της ομάδας-στόχος Αρμόδιες αρχές: Γενικό Χημείο του Κράτους - Επιθεωρητές REACH/CLP και Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων - Τμήμα Προδιαγραφών και ελέγχου μεταφορών επικίνδυνων εμπορευμάτων ADR, στα Συστήματα Διαχείρισης Ασφάλειας (κατευθυντήριες γραμμές επιθεωρήσεων SEVESO) στο πλαίσιο του Πρωτοκόλλου διαδικασιών ασφαλείας του Προγράμματος για τον έλεγχο ασφαλούς μεταφοράς και διαχείρισης επικίνδυνων ουσιών.

2. Μέλη της ομάδας του προγράμματος που συμμετείχαν στις Ενημερωτικές και Εκπαιδευτικές Συναντήσεις του PROTEAS

Τα μέλη ομάδας του προγράμματος που συμμετείχαν στις Ενημερωτικές και Εκπαιδευτικές Συναντήσεις Εργασίας του Προγράμματος είναι:

#	ΟΝΟΜΑ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ
Συμμετέχοντες από το Πολυτεχνείο Κρήτης – Technical University of Crete (TUC)		
1	κ. Γεώργιος Α. Παπαδάκης	Δρ. Χημικός Μηχανικός, Επιστημονικός υπεύθυνος Προγράμματος PROTEAS, Υπεύθυνος Εργαστηρίου Εργονομίας και Ασφάλειας Εργασίας, Πολυτεχνείο Κρήτης (TUC)
2	κα. Πασχαλία Μαχαιρά	Μηχανικός Παραγωγής και Διοίκησης, Msc Επιστημονικός Συνεργάτης, Πολυτεχνείο Κρήτης (TUC)
3	κα. Αναστασία Χαλκίδου	Μηχανικός Παραγωγής και Διοίκησης, Msc Επιστημονικός Συνεργάτης, Πολυτεχνείο Κρήτης (TUC)
4	κ. Στέφανος Παπαϊωάννου	Χημικός Μηχανικός, Msc Επιστημονικός Συνεργάτης, Πολυτεχνείο Κρήτης (TUC)
Συμμετέχοντες από AVINOIL ABENEΠ		
5	κ. Χρήστος Τσιχαράπης	Σύμβουλος Ασφαλούς Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (ΣΑΜΕΕ), AVINOIL

3. Διήμερη Ενημερωτική Συνάντηση Εργασίας 28-29 Απριλίου 2014

1^η Ημέρα 28 Απριλίου 2014:

Έναρξη 9:00 π.μ. - Λήξη 15:00 μ.μ.

Συνάντηση Εργασίας των μελών της ομάδας του Προγράμματος με τους εκπροσώπους του Γενικού Χημείου του Κράτους (Γ.Χ.Κ. Δ/ση Περιβάλλοντος) και τους Επιθεωρητές REACH/ CLP της Ελλάδας (εκπρόσωποι των Χημικών Υπηρεσιών του Γ.Χ.Κ). Στα πλαίσια της Συνάντησης αυτής παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα εφαρμογής των Κανονισμών REACH-CLP στην Ελλάδα και του προγράμματος επιθεωρήσεων REACH-CLP. Έγινε αναφορά στον απολογισμό και την αξιολόγηση των κοινών επιθεωρήσεων με το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και τα Ετήσια προγράμματα ελέγχου χημικών προϊόντων. Ακολούθησε εκτενής συζήτηση αναφορικά στα παρακάτω θέματα: α) προβλήματα εφαρμογής των Κανονισμών REACH-CLP από τις επιχειρήσεις στην Ελλάδα σύμφωνα με τα ευρήματα των επιθεωρήσεων, και β) το πλαίσιο REACH που εξετάζεται στα πλαίσια του Προγράμματος PROTEAS. Τέλος έγινε μία προετοιμασία για τη Συνάντηση Εργασίας της επόμενης ημέρας (29 Απριλίου) με εκπροσώπους των Συνδέσμων της Βιομηχανίας.

2^η Ημέρα 29 Απριλίου 2014:

Έναρξη 9:00 π.μ. - Λήξη 16:00 μ.μ.

Στόχος της 2^{ης} ημέρας της Ενημερωτικής Συνάντησης Εργασίας ήταν η ενημέρωση και η ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών μεταξύ των Συνδέσμων των Επιχειρήσεων και των αρμόδιων αρχών αφενός στις απαιτήσεις και τα προβλήματα εφαρμογής των Κανονισμών REACH/CLP και αφετέρου στις δράσεις και τα αποτελέσματα του Προγράμματος PROTEAS. Στην παρούσα Συνάντηση Εργασίας συμμετείχαν εκπρόσωποι των Συνδέσμων των Επιχειρήσεων, εκπρόσωποι του Γ.Χ.Κ. της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος, οι επιθεωρητές REACH/CLP της Ελλάδας και εκπρόσωποι από το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Δ/ση Τεχνολογίας Οχημάτων, Τμήμα Προδιαγραφών και ελέγχου μεταφορών επικίνδυνων εμπορευμάτων ADR και ευπαθών τροφίμων ATP).

Στο πρώτο μέρος της Συνάντησης Εργασίας παρουσιάστηκαν από το Γ.Χ.Κ. τα αποτελέσματα απολογισμού του προγράμματος επιθεωρήσεων REACH-CLP για το έτος 2013 και ο προγραμματισμός για νέες δράσεις για την εφαρμογή των Κανονισμών.

Στη συνέχεια, το Πολυτεχνείο Κρήτης παρουσίασε:

- α) το έργο και τους στόχους του προγράμματος PROTEAS και
- β) τα αποτελέσματα της έρευνας αξιολόγησης από τις επιχειρήσεις του προγράμματος ελέγχου εφαρμογής των Κανονισμών REACH/CLP στην Ελλάδα, η οποία πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του προγράμματος σε συνεργασία με το Γ.Χ.Κ.

Στόχος της έρευνας ήταν όλες οι επιχειρήσεις και βιομηχανίες που εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής των Κανονισμών REACH και CLP (παραγωγοί, εισαγωγείς, μεταγενέστεροι χρήστες, διανομείς, αποκλειστικοί αντιπρόσωποι).

Η Συνάντηση Εργασίας συνεχίστηκε με τις εισηγήσεις εκπροσώπων των Συνδέσμων Βιομηχανίας και συζήτηση αναφορικά στα προβλήματα εφαρμογής των Κανονισμών και με ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα εφαρμογής του Κανονισμού CLP (ταξινόμηση - επισήμανση - συσκευασία) χημικών ουσιών και μειγμάτων.

Στο δεύτερο μέρος της Συνάντησης Εργασίας πραγματοποιήθηκε εκτενής ενημερωτική συνάντηση των μελών του προγράμματος PROTEAS με τους εκπροσώπους των Συνδέσμων Βιομηχανιών και του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Στα πλαίσια της συνάντησης παρουσιάστηκε εκτενέστερα το Πρόγραμμα PROTEAS από τους εκπροσώπους του Πολυτεχνείου Κρήτης. Συγκεκριμένα, παρουσιάστηκαν οι στόχοι του Προγράμματος PROTEAS καθώς και οι δράσεις και αποτελέσματα του προγράμματος :

- Στόχοι και κύριες δράσεις του Προγράμματος (LIFE+) PROTEAS: «Πρωτόκολλο καλών πρακτικών στη τροφοδοσία και διακίνηση καυσίμων, πετροχημικών προϊόντων και άλλων επικίνδυνων χημικών ουσιών».
- Κατευθυντήριες γραμμές για την ασφαλή μεταφορά και φορτοεκφόρτωση πετρελαιοειδών που αναπτύχθηκαν στα πλαίσια του προγράμματος και αποτελούν μέρος του Πρωτοκόλλου καλών πρακτικών.
- Διαδικτυακές υπηρεσίες του Προγράμματος και Κέντρο Πληροφόρησης Επικίνδυνων Χημικών Ουσιών.
- Δειγματοληψίες και αναλύσεις εκπομπών και διαρροών σε κρίσιμα σημεία της διακίνησης π.χ. φορτοεκφόρτωση και μεταφορά καυσίμων.

- Πιλοτικά αποτελέσματα της Ανάλυσης Κύκλου Ζωής (LCA) στη μεταφορά των κύριων καυσίμων στην Ελλάδα.

Επιπλέον έγινε πρόσκληση συμμετοχής και συνεργασίας των Συνδέσμων :

- στην Ανάπτυξη των επιμέρους καλών πρακτικών του Πρωτοκόλλου
- στην αξιοποίηση του Κέντρου Πληροφόρησης
- στις Ομάδες Εργασίας και τις συνεχιζόμενες δράσεις του προγράμματος.

Στα πλαίσια της συνάντησης έγινε εκτεταμένη συζήτηση αναφορικά στα θέματα διαχείρισης και μεταφοράς επικίνδυνων χημικών ουσιών που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις των Συνδέσμων Βιομηχανίας με ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα σχετικά με την ασφαλή οδική μεταφορά επικινδύνων. Τα μέλη του προγράμματος παρουσίασαν τις διαδικασίες - καταλόγους ελέγχου για την ασφαλή μεταφορά επικίνδυνων ουσιών που έχουν αναπτυχθεί στα πλαίσια του προγράμματος και αποτελούν μέρος του Πρωτοκόλλου καλών πρακτικών.

Στη συνάντηση αναγνωρίστηκε η ανάγκη για την ανάπτυξη μεθοδολογικών εργαλείων με σκοπό την υποστήριξη του έργου του Υπουργείου Μεταφορών αναφορικά στους ελέγχους των οχημάτων μεταφοράς επικινδύνων αλλά και για την υποστήριξη, ενημέρωση και εκπαίδευση των εταιρειών που εμπλέκονται στις μεταφορές αναφορικά στις διαδικασίες και μέτρα ασφαλούς μεταφοράς επικινδύνων σύμφωνα με τις νομοθετικές απαιτήσεις, αλλά και στο σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης.

4. Εκπαιδευτική Συνάντηση Εργασίας (Εκπαιδευτικό Σεμινάριο)

3^η Ημέρα 30 Απριλίου 2014:

Έναρξη 9:00 π.μ. - Λήξη 13:00 μ.μ.

Την 3^η ημέρα πραγματοποιήθηκε εκπαιδευτική Συνάντηση Εργασίας (εκπαιδευτικό σεμινάριο) για τις αρμόδιες αρχές: Γενικό Χημείο του Κράτους - Επιθεωρητές REACH/CLP και Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων - Τμήμα Προδιαγραφών και ελέγχου μεταφορών επικινδύνων εμπορευμάτων ADR, αναφορικά στο Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας (κατευθυντήριες γραμμές επιθεωρήσεων SEVESO) στο πλαίσιο του Πρωτοκόλλου διαδικασιών ασφάλειας του Ευρ. Προγράμματος (LIFE+) PROTEAS. Η συνάντηση είχε τεχνικό χαρακτήρα με σκοπό την ενημέρωση των Επιθεωρητών σε τεχνικές, μεθόδους και διαδικασίες του Πρωτοκόλλου καλών πρακτικών για τον έλεγχο ασφαλούς διαχείρισης και μεταφοράς επικίνδυνων ουσιών, καθώς και τον έλεγχο καταστάσεων έκτακτης ανάγκης (σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης) λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία σε θέματα επιθεωρήσεων SEVESO με τον έλεγχο και τη χρήση των Συστημάτων Διαχείρισης Ασφάλειας.

Για τις ανάγκες της εκπαίδευσης προσκλήθηκαν να συμμετέχουν στην εκπαίδευση εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας της Διεύθυνση Συνθηκών Εργασίας και του ΥΠΕΚΑ, καθώς και εκπρόσωποι του ΕΚΕΦΕ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ και του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ).

Η εκπαίδευση πραγματοποιήθηκε από τον κ. Γ.Α. Παπαδάκη, Επιστημονικό Υπεύθυνο του Προγράμματος. Στη συνάντηση παρευρέθηκαν και συμμετείχαν με παρουσίαση εκπρόσωποι κεντρικών και υποστηρικτικών φορέων που συμμετέχουν στις επιθεωρήσεις SEVESO (Υπουργείο Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας και ΕΜΠ αντίστοιχα) με σκοπό τη μεταφορά της εμπειρίας τους από επιθεωρήσεις σε εγκαταστάσεις SEVESO και την

ανταλλαγή καλών πρακτικών από επιτυχημένες πρακτικές ελέγχου και επιθεωρήσεων με σκοπό την εφαρμογή τους στη μεταφορά επικίνδυνων ουσιών και στον έλεγχο/ επιθεωρήσεις στο πλαίσιο των Κανονισμών REACH/CLP.

Μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής Συνάντησης Εργασίας ακολούθησε συνάντηση των μελών της ομάδας του προγράμματος με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για την οριστικοποίηση των στόχων και των κοινών δράσεων συνεργασίας στα πλαίσια του προγράμματος με σκοπό την ανάπτυξη μεθοδολογικού εργαλείου με εφαρμογή στο διαδίκτυο (ηλεκτρονικού εργαλείου) για τους επιθεωρητές και τους σχετικούς ελέγχους και για την συστηματοποίηση των απαιτήσεων και προβλέψεων στις μεταφορές που θα ενσωματωθούν σαν καλές πρακτικές στο Πρωτόκολλο του Προγράμματος.

Οι δράσεις πρώτης προτεραιότητας όπως αναγνωρίστηκαν από την συζήτηση και θα αναλυθούν και επεξεργαστούν στα πλαίσια της Ομάδας Εργασίας του Προγράμματος με αντικείμενο «ADR Οδική Μεταφορά Επικινδύνων» περιλαμβάνουν:

- υποστήριξη του έργου των οργάνων που διενεργούν καθ' οδόν ελέγχους σε οχήματα μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων - ανάπτυξη κατευθυντήριου οδηγού ελέγχων και επιθεωρήσεων ADR οχημάτων μεταφοράς επικινδύνων στο πεδίο (συμπεριλαμβανομένης της διερεύνησης και μεταφοράς τεχνογνωσίας από άλλες Ευρωπαϊκές χώρες)
- εκπαίδευση των οργάνων ελέγχου - επιθεωρητών
- υποστήριξη που παρέχουν οι ΣΑΜΕΕ στις εταιρείες και κυρίως στις ΜΜΕ και
- ενημέρωση και εκπαίδευση των εταιρειών που εμπλέκονται στις μεταφορές.

Συνολικά, συμμετείχαν στις Συναντήσεις περίπου 60 άτομα, στους οποίους διανεμήθηκε φάκελος με έντυπο ενημερωτικό και εκπαιδευτικό υλικό του PROTEA (ενημερωτικό φυλλάδιο του προγράμματος, το παραδοτέο - Κατάλογος ελέγχου "Έλεγχος Ασφάλειας Β/Φ Οχήματος Υγρών Κουσίμων" που αναπτύχθηκε στα πλαίσια του προγράμματος, ερωτηματολόγιο για τα θέματα ασφαλούς διαχείρισης και μεταφοράς επικινδύνων, ερωτηματολόγιο επιθεωρήσεων - περιεχόμενα του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας και παρουσιάσεις των μελών του προγράμματος).

Συνημμένα:

1. Πρόγραμμα (Agenda) Ενημερωτικής & Εκπαιδευτικής Συνάντησης Εργασίας του Προγράμματος.
2. Κατάλογοι συμμετεχόντων - εγγραφές (Κατάλογος με τους εκπροσώπους-επιθεωρητές του Γ.Χ.Κ. και κατάλογος με τους λοιπούς συμμετέχοντες)
3. Παρουσιάσεις των μελών του προγράμματος (ηλεκτρονικά - CD)
4. Ενημερωτικό και εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος που έλαβαν οι συμμετέχοντες.

Στη συνέχεια παρουσιάζεται φωτογραφικό υλικό από τις συναντήσεις.

